

A mióta repülés létezik, azóta fordulnak elő repülőgép katasztrófák és csak a szerencsén múlik, ki éli túl, ki fogja életét veszíteni. Különösen nagy a nemzetközi megrendülés, ha polgári repülőgép zuhan le és egyszerre sok az áldozat. Így történt ez 1955. április 11-én is, amikor az AIR INDIA légitársaság kiváló állapotú Constellation típusú, Kasmíri Hercegnőnek elnevezett gépe 75 utassal, 8 fős személyzetével este fél tíz tájban a Dél-Kínai tengerbe zuhant. A világsajtó először műszaki hibáról, pilótahibáról, madárcsapatról írt és csak lassan kerültek nyilvánosságra olyan információk, amelyek nyilvánvalóan merényletre utalnak.

A gép Hongkongból Dzsakartába tartott, fedélzetén egyebek mellett a Kínai Népköztársaság küldöttségével, akik az április 18-án kezdődő, később történelemfordító – Dzsakartához közel fekvő – bandungi értekezleten kívántak résztvenni. Ezen az egyhetes kongresszuson a még gyarmati sorban lévő ázsiai és afrikai országok egyeztettek felszabadulási stratégiájukat. A gép már megtette a 3500 kilométeres út nagyobbik részét, elhagyta az Észak-Bunguran szigeteket, öt és fél órája repült, amikor történt valami, de ezt mondja el a személyzet három életben maradt tagja! (Csak ők maradtak életben.)

Még a hongkongi reptér személyzeti várójában kávéztak, amikor odaült melléjük egy amerikainak tűnő fiatalember és bizalmasan megkérdezte tőlük: „ugye a kínai küldöttséget viszik Dzsakartába?” Nem válaszoltak. Gyanús volt a fickó.

Hatezer méteren repültek, amikor a csomagtérből tompa zaj hallatszott. A gép kissé megbillent. A pilóták ellenőrizték a műszereket, minden rendben. Ekkor Glória Berry légikisasszony ijedten jelezte nekik, hogy a szellőztető nyílásokon fojtó füst áramlik az utastérbe. Rögtön tudták, nagy a baj. A rádiós vészjeleket adott le, a Kasmíri Hercegnő pedig a vízfelület felé vette az irányt, hátha sikerül a vízen landolnia a már lángoló géppel. Nem sikerült, a becsapódó üzemanyagtartályokból hatalmas lángtenger képződött a víz-

Célkeresztben az államtanács elnöke

CSOU EN-LAJ ÉS A KASMÍRI HERCEGNŐ

Aki cikkünk alcíméből valamilyen rosszul végződött szerelmi történetre gondol, csalódnia kell. A teljesen jogosan „véresnek” aposztrofált XX. században számtalan merénylet történt, amelyekben az elkövetők vagy elérték céljukat, vagy nem. Az itt következő eset számos, máig megfejthetetlen rejtélyt tartogat számunkra, de nincs híján a komoly tanulságoknak sem.

felületen. Világos a helyzet, ez merénylet volt, hiszen később ötven méter mélységben megtalálták a robbanó bőrönd gyújtószerkezetét. De, ki csempészte fel a bőröndöt? És miért? A kép csak lassan állt össze.

Krisna Menon, India akkori hadügyminisztere nemcsak a felcsempészőket ítélte el, de a merénylet kitervelőit is. A pekingi rádió már másnap közölte, a kormány tudomására jutott, hogy az Egyesült Államok titkosszolgálat és a kínai polgárháborúban vesztes, Tajvanra menekült Csang Kai Sek tábornok stábjában merényletet tervez a Kínai Népköztársaság miniszterelnöke, Csou En-Laj ellen. A Kasmíri Hercegnő személyzete is csak az utolsó pillanatban jött rá, hogy a kínai küldöttség ott van ugyan a gépen, de a miniszterelnök nem. Ezt a merénylet sem tudták. Mit mondjunk mindezekről?

Lehet, hogy így igaz, lehet, hogy nem így volt, hiszen a felbujtók és végrehajtók személye máig sem bizonyított. De kinek állt érdekében a miniszterelnök elleni merénylet? A hidegháború közepette egy

ilyen szikra újra lángba boríthatta volna a világot.

Ami biztos: a kínai titkosszolgálat és Csou En-Laj testőrsége kiváló munkát végzett, hiszen a személyvédelem legnagyobb sikere, ha meg tud előzni egy merényletet. Ugyanakkor felmerült a kérdés, ha tudtak a veszélyről, miért engedték fel a gépre a kínai küldöttséget? De ez már egy másik történet. A legnagyobb kérdőjelek ez esetben, hogy egy ilyen prominens személyeket szállító repülőgépet hogyan őriztek? Milyen módon helyezték el a csomagtérben az időzítő szerkezettel ellátott pokolgépet? Hogyan végezte a munkáját a hongkongi reptér biztonsági szolgálata? Közel 60 év távlatából él-e még valaki, aki valóban hiteles információkkal tud szolgálni?

Az igaz, hogy egy John Smith nevű CIA ügynök annak idején írt egy könyvet, amelynek a címe: „A CIA ügynöke voltam”. Ebben megírta, ő szállította az egyik ügynöktől a másik ügynökig a bőröndöt, amelyet aztán egy Csou Ce-ming nevű reptéri alkalmazott csempészt fel a gépre, aki ezután pánikszzerűen Tajvanra szökött, ahonnan természetesen nem adták ki a brit hatóságoknak. Ha így volt. Mert a könyvet John Smith akkor írta, amikor a Szovjetunióba emigrált. Mindezek után ki mer kételkedni a reptéri csomagellenőrzés rendkívüli fontosságában?

Tóth-I.

